

Apžvalgos

BORDERLANDS PUBLICATIONS BY STAFF
OF THE LIBRARY AND INFORMATION
SCIENCE INSTITUTE AT UNIVERSITY
OF SILESIA IN KATOWICE:
ON THE BACKGROUND OF THE SCIENTIFIC
AND DIDACTIC ACTIVITIES

ZDZISŁAW GĘBOŁYŚ

University of Silesia
Institute of Library and information Science
40–032 Katowice, Pl. Sejmu Śl. 1, Poland
E-mail: gebolys@us.edu.pl

The paper presents the Eastern borderlands issues in the publication activities of the researchers in the Institute of Library and Information Science at the University of Silesia in Katowice in the years 1974–2007. The bibliographic material was gathered, systematized and described according to descriptive (date and place of publication, author) and subject characteristics (subject, scope). There are altogether 152 publications – 13 books, 4 collective works, 133 articles and 1 review. The borderland researches are distinguished by wide subject, chronological and territorial scope. The main interests of the researchers are Old Polish period (XVI–XVIII) and the present time. The territorial scope of the publications shows that Lithuania and Ukraine are the center of their attention. The subject matter of the research includes issues of book culture, the history of individual collections, profiles of librarians and bibliophiles. Together with the bibliographical analysis there is a short historical sketch of the achievements of the Institute in the didactic and scientific field as well as the cooperation with Lithuania, Belarus and Ukraine.

Key words: University of Silesia; Institute of Library and Information Science; library and information science education; borderlands publications; 1974–2007; analytical evaluation; bibliographic survey; authors.

INTRODUCTION

Borderlands is a historically alternate notion in the Polish culture and literature. Other meaning to this notion was attributed 500, 400, 300 years ago, other in the interwar period, and other in our times. The variability had a territorial character, invariable was identifying borderland with eastern outskirts of Republic of the Two Nations (Poles and Lithuanians) that even was in use in times of annexations. Several hundred years old political and cultural associations with the lands of Black Russia, White Russia, and historic Lithuania have left the embracing and extremely rich heritage. Borderlands research the renaissance in Poland today. They are a tourist attraction. Borderland association's lively activities focus on them. A great number of publications, particularly memoirs essays within two last decades concentrate on borderlands. We observe a renaissance in Polish science as well. Taking for example, a science segment that is library science, we would like to show what a significant place and rank the borderlands topic occupies in the publications produced by the staff of the Library and Information Science Institute at University of Silesia in Katowice (IBIN SU). We hope this will help to show the real evolution of interest in the problem, and to prove the theses on an unceasing care for Borderlands, present both all over in contemporary Poland, as well as enough distant western Outskirts whereto Upper Silesia was included before World War II. The problem will be elucidated in aspect of the scientific and didactic IBIN SU activities and, we

believe, it can help to better comprehend sources of our involvements in the subject.

LIBRARY SCIENCE IN KATOWICE

The independent higher education of librarians was initiated at the University of Silesia in 1974, when in September 1974 at Department of Library Science was called within the Polish Philology Institute. *De facto*, however, the roots of library science studies extend to years 1959–1968 when the Polish Philology Institute with specialization library science existed with Pedagogical High School in Katowice. Establishment first and next gradual, regular development of library science in Upper Silesia and Dabrowa Mining Region must be considered in a more encompassing context of the changes involved through the Polish-wide librarian education reform initiated 1973, which has given rise to a number of instruction centers. So to say, it was an answer to a social request for librarians in the dynamic spread of libraries all over Poland. The Upper Silesian library science during 33 years of its existence underwent several organizations, didactic and scientific transformations. From a small post counting 8 persons yet in 1978, and annual enrolment at the level 83 persons, with 61 graduates per year¹, the institute has expanded in the

¹ An average number of students and graduates. See: GONDEK, Elżbieta; LEWANDOWSKA-WILKON, Teresa. Library and Information Science Institute Silesian University 1974–1982. *Studia bibliologiczne*, vol. 10, p. 110–113.

meantime for one of the most important high educational institutions in Poland.

ORGANIZATION

The way to arrive at the present high ranked position among academic centers of education in Poland in its first phase (1974–1996) consisted of organizational growth of the institution, crowned by transforming Library Science and Information Department into Institute and Information of Library Science comprising 4 units and moving the headquarters from Sosnowiec to Katowice.

The current organizational structure of IBIN SU consists of 4 research units: Department of Library Science and Book Marketing; Department of Bibliography and Scientific Information; Department of Book History and Libraries; Readership Department. In first five-years activity 1974–1978 university teachers from other SU institutes as well as librarians from Katowice and other region cities assisted the small didactic own staff. In 1985 graduates of mother unit presented nearly (14) a half of the whole 30-personal staff IBIN SU. The 2007 IBIN SU staff includes 30 research workers, that is to say 6 professors, 4 assistant professors, 16 doctors (adjuncts), 4 doctors (senior lecturers) and 2 technical employees.

DIDACTICS

The education of librarians started at University of Silesia in Katowice in academic year 1973/74 from extramural studies. Daytime studies have been inaugurated in

1975. Originally the studies lasted 4 years, but since 1981 they have been extended to 5 years. Actually, till the late 1980-ties the recruitment was modest, closing in the amount of 25–30 persons. The transformations taking place in the 90-ies XX Century have brought the increase of annual recruitments to 45–75 persons. Before end 1995 already 891 graduates were promoted, and in 1995–2007 more than 1 000 master degrees were admitted. The first serious instruction program amendment was initiated in 1995. It relied on loosening ties that connected library science with literary studies, and widening the education block through scientific information, library marketing, protection and preservation of library collections. Fundamental change of the IBIN SU education profile has occurred on 1st October 2003. The faculty name was changed from Library Science and Scientific Information to Scientific-Technical Information and Library Science. The study course has been divided into three parts: 3-years undergraduate studies; 2-years master's degree studies and 4-years doctoral studies. Except the above-mentioned fields of studies, run in daytime and extramural modes, since 1983 IBIN SU carries out post-graduate studies for other subject graduates wishing to work at libraries. Let's add that starting 2001/2002 academic years our students are evaluated within the ECTS credit points system enabling relocation and accounting of the achieved progress between colleges. According to 2005 data, scientific-technical information and library

science SU studies were attended by 466 person's altogether, post-graduate studies by 89 persons and doctoral studies by 9 persons. The IBIN SU education quality is ascertained with the accreditation twice obtained from the University Accreditation Committee (2002, 2007) and for the first time from the State Accreditation Committee (2007).

SCIENTIFIC-RESEARCH TOPICS

The strong IBIN SU point is the multifaceted and numerous scientific-research works output. In years 1995–2005 it included: 54 books, 43 collective volumes, 560 scientific articles, 136 review texts, reports and features. Scientific research subjects comprise three main investigation fields. The most numerous are bibliology issues linking the history of books, printing, libraries and reading from the Renaissance to contemporaneity, within various cultural environments (Upper Silesia, Śląsk Cieszyński, Lvov, Vilnius, Lithuania) and among different nationalities (Polish, German). Editorial questions are deliberated at this area, as well as journalistic and literature cultures. Problems of scientific information and modern librarianship in Poland and in the world constitute another research theme led by IBIN SU. Researches are conducted on high school library information systems, modern information technologies, bibliography theory and methods, library organization and management. The newest scientific and research area in IBIN SU is occupied with preservation of library col-

lections. So to say, it is the institute visiting card, and the second, after library marketing, a complex discipline differing our Institute from the rest of Polish scientific institutions. Versatile practical operations are undertaken within the scope of collections protection, e.g. conservatory assessment of antique books in Polish libraries, paper acidity examinations of XIX Century books. Recently the works carried out by the Protection and Conservation Laboratory had been: conservation of the historic library complex belonging to Fathers Pauline's at Jasna Gora and at Skalka in Cracow. Investigation results are presented on columns of the institute owned publishing house "Studia Bibliologiczne" (Bibliological Studies) issued since 1983, as well as "Rocznik Historii Prasy Polskiej" (Annual of Polish Press History) co-issued with the Polish Academy of Sciences in Cracow. Besides, IBIN SU publications are placed in Polish professional periodicals.

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-RESEARCH COOPERATION

International cooperation is constantly present in scientific-research IBIN SU activities. It consists of numerous institute staff contacts with foreign institutions, particularly participation in international conferences organized in Poland, more and more frequent publications in foreign publishing houses and in foreign languages. Investigative interests of our staff that often gets through state frontiers, and a good knowledge of foreign languages, especially

Russian and German as well as English in a younger generation. Our staff and students are more and more engaged in international research projects, they are rewarded with grants and scholarships abroad. Until 2005 international IBIN SU relations had an informal character and issued mainly of personal contacts of the staff members, however, the University provided money for individual projects, or covered them from basic research fund. Since years 1980-ties IBIN SU research workers (Z. Żmigrodzki, Z. Gębołyś) participate at the ABDOS group projects. Since 2001 the Institute workers group (Jolanta Gwioździk, Edward Różycki PhD) closely cooperates with the Russian Science Academy library in St. Petersburg; that implies participation in yearly conferences. The eastern direction in international cooperation spread out very dynamically. An achievement of J. Gwioździk PhD has been making cooperation with the National Library in Minsk Byelorussia and yearly participation in local conferences where she presents results or her researches. Our staff was also present on Moscow (Z. Gębołyś; S. Kubów) and Lvov (E. Różycki, J. Reizes-Dzieduszycki). Several visits to Lvov were aimed at searching work sources (A. Sitkowa, M. Jarczykowa, J. Reizes-Dzieduszycki, E. Różycki, A. Trojanar). Professor Krystyna Heska-Kwaśniewicz and Katarzyna Tałuc PhD, for a number of years take place at historic literary conferences arranged by Silesian University at Opava. From 2002 do 2005 Z. Gębołyś PhD and M. Kalczyńska PhD participate at yearly

interdisciplinary conferences of the Silesian Committee of Silesian Museum at Opava, devoted to the problem of national minorities in contemporary Europe.

On 20th May 2005 the 5-years agreement on research-scientific and didactic cooperation has been concluded between IBIN SU and the Library Department of Culture and Art University MGUKI in Moscow. In 2006 the agreement on cooperation in frame of the Lifelong Learning – Socrates project with Library Science Department of Jan Amos Komensky University in Bratislava was signed. A similar agreement has been signed in 2007 with the Bohemian and Library Science Department of Silesian University at Opavian Czech Republic. The foreign cooperation incorporates student's initiatives as well. The Institute in 2003–2004 contributed to carry out a departure of a group of students for a summer professional training to Czech Cieszyn (Documentary Center of the Congress of Polish in the Czech Republic), and the Regional Library at Karvina, Polish Cultural Institute in London and the library of the Polish Association in Germany in Dortmund (2005). The students engaged at a scientific circle have organized two libraries for the Polish living abroad, one at Stryj, Ukraine, the other in the Czech Republic. They did not confine their activities to a books collection but they have searched for a sponsor who founded a computer, registered the books at a database, and have transported everything on places.

BORDERLANDS TOPICS IN IBIN SU STAFF PUBLICATIONS

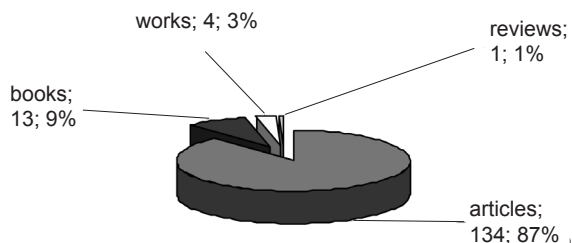
Formal editorial features

The total number of “borderlands” issues published by IBIN SU staff between years 1974–2007 is 152. This is not so many compared to overall achievements (about 10 per cent) but not few considering a big physical and mental distance separating Katowice, Upper Silesia and Zagłębie Region from the outskirts of the former II Polish Republic. Freestanding publications as articles and treatises among borderlands issues are predominant. Borderlands issues were mostly joint publications being outcomes of borderlands national or international conferences. The official periodical IBIN SU “*Studia bibliologiczne*” willfully lends place to borderlands topics. Reviews are the smallest group of publications. That could reflect a certain one-tracked interest or “parochialism” of IBIN SU staff consisting

only in personal creative contribution. This view is contradicted by the fact of numerous participations of IBIN SU staff in conferences, seminars or symposiums in Poland and abroad, devoted to the culture of book on Republic Borderlands. An indicator of the high level achievements in this field are 13 books issued in Katowice on borderland themes as well as 4 joint work volumes edited by our staff (see Diagram 1).

The organizational structure of IBIN SU is without a special unit concentrating exclusively on borderlands topics. However, it is possible to speak about an informal team from the whole institute-grouping members who produced borderlands publications. From purely statistic point of view, that is publications’ number, the leader of the group is Mariola Jarczyk (35 publications, see Table 1). Next places in this peculiar ranking are occupied by: E. Różycki (31 publications); J. Gwioździk (25 publications); Z. Gębołyś (19 publications) and

Diagram 1. Formal-editorial structure of Borderlands publications at IBIN SU.
Years 1974–2007

Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

Table 1. Authors of independent borderlands publications (books, articles) in years 1974–2007 (ranged in diminishing order)

<i>Author</i>	<i>Number of publications</i>
1. Jarczyk Mariola	35
2. Rozycki Edward	31
3. Gwioździk Jolanta	25
4. Gebolys Zdzisław	19
5. Sieradzka Danuta	8
6. Reizes-Dzieduszycki Jerzy	6
7. Sitkowa Anna	5
8. Other authors	23

Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

J. Reizes-Dzieduszycki (6 publications, see Table 1).

The stats manifests the essence of borderlands interests, but it does not return a whole truth. Really, borderlands topics are a substantial interest of the whole IBIN SU community. A proof thereof is the International Borderlands Conference organized by the Institute, entitled *The culture of book on eastern and southern borderlands Poland (XVI–XX Century). Parallels and differences*. Katowice 17–18 October 2001, as well as the participation of our Institute staff in conferences devoted to the culture of book of Cracow and Lvov, organized yearly by the Pedagogical Academy in Cracow. The good climate for Borderlands at our Institute is certainly influenced by the blood relationship for Borderlands of our several research workers: E. Różycki (Kamieniec Podolski), M. Pawłowiczowa (Stanisławów); J. Rei-

Table 2. Borderlands publications of IBIN US staff in years 1974–2007 according to place of edition

<i>Place of edition</i>	<i>Number of publications</i>
Katowice	77
Warsaw	20
Cracow	15
Wroclaw	11
Others	29

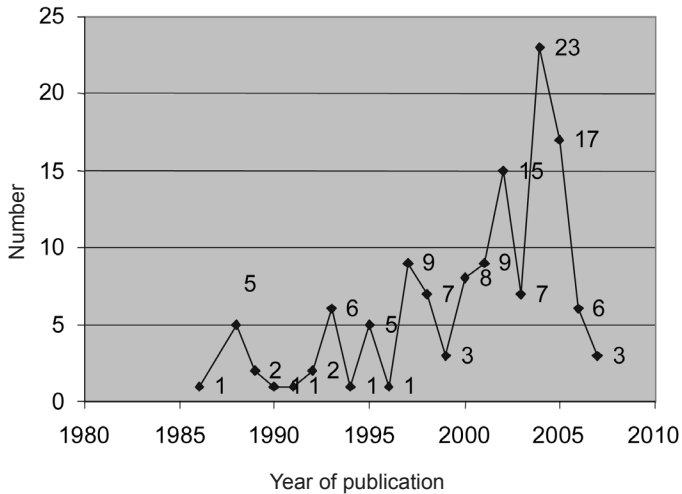
Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

zes-Dzieduszycki (Lvov); Maria Kalczyńska (Vilnius). Certainly this is not the sole cause of interest in borderlands, this bagel, as Joseph Piłsudski used to say, where all valuable concentrated on edges. Three authors of the numerous borderlands publications: Z. Gębołyś (south-eastern Poland Małopolska) and M. Jarczyk and J. Gwioździk (Upper Silesia) come from the regions other than Borderlands.

As mentioned above, borderlands publications penned by IBIN SU staff are issued mainly in the mother-publishing center in Katowice. There is nothing particular in this declaration (77 publications), see Table 2.

What seems more interesting is a close-up on geographic directions of activities beyond Katowice, because that shows formal on informal cooperation areas. The Cracow excellence is the effect of many years' partner contacts of our Institute with local Pedagogical Academy, and IBIN SU staff participation in a number of conferences "Books – magazines – libraries of Cracow

Diagram 2. Subject chronology of Borderlands publications at IBIN SU.
Years 1974–2007

Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

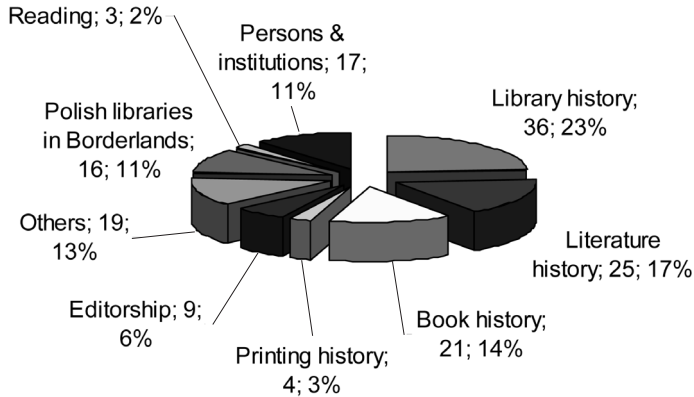
and Lvov”. The high position of Warsaw (20 publications) is also natural and easy to explain. Warsaw is yet the main publishing center in Poland, headquarters of many borderlands subject magazines, e.g. “Barok” – Baroque, “Przegląd Polonijny” – Polish Abroad Community Review. It may be found also about the high Wrocław position; the city is a spiritual homeland for people displaced from southeast Borderlands, but especially from Lvov. *De facto* geography covers with the map of Poland what proves the thesis that borderlands as a research topic in Polish-wide. Anyway, IBIN SU staff borderlands publications go out of Polish frontiers. That is witnessed through still not numerous foreign publica-

tions, issued in Minsk, Vilnius, St. Petersburg and Lvov. It is worth to observe that the determined majority of borderlands publications produced in years 1984–2007 has been printed in renowned professional journals: “Barok”, “Z badań nad polskimi księgozbiórami historycznymi”. – Research over Polish historic books collections IBIN SU staff is not afraid to “take the plunge” and place their texts in magazines for the general public like: “Bibliotekarz” – Librarian “Śląsk” – Silesia, etc. (see Diagram 2).

TOPIC FEATURES

The range of borderlands publications matters brought up by IBIN SU staff makes the conglomerate of different phases forming

Diagram 3. Subject publications at IBIN SU.
Years 1974–2007

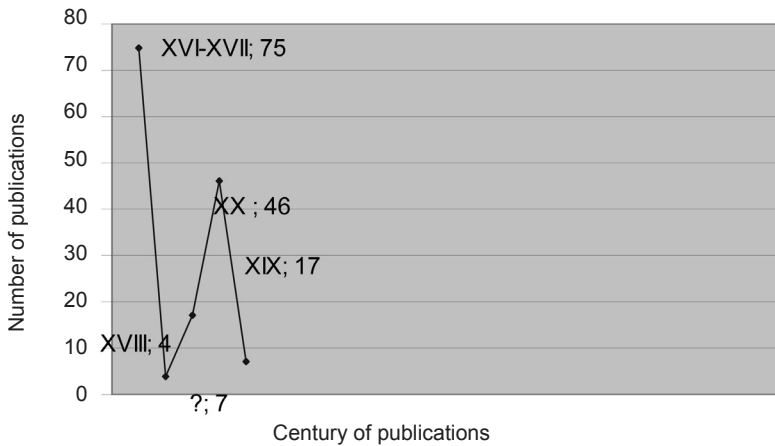
Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

book's life: production, dissemination and reception. In this way, an abundance and diversity of investigative search is revealed. The integral image consists, of course, of scientific preferences of individual researchers and the intensity they deal with a theme. The case study IBIN SU shows historical subjects domination among borderlands publications, total 64 publications (see Diagram 3). The explanation is the fact that the majority of borderlands publications authors forms the Book History Unit. In the discussed period the most attention was paid to library history (36 publications) and the people of books (librarians, book-lovers, printers, etc.) on Borderlands or coming from Borderlands.

The texts on book collections are often closely connected to the stories about

borderlands libraries. Such a peculiar subject and individual union is impersonated by J. Gwóźdź who centers her research on nun Benedictine borderlands libraries, J. Reizes-Dzieduszycki researching history of science associations libraries in Lvov of the XIX Century, and E. Różycki pursuing the history of Lvov patriciate libraries. The impressive literary works of M. Jarczykowa cover the culture of book with Birżai Radziwiłł and Lubczany Kmita families, encompassing the problems of reception, epistolography, morphology of book, sponsorship and editorship. The achievements of Anna Sitkowa as well as M. Jarczyk – Polish literature historian combine the disciplines of history and the culture of book when revealing the work of Sebastian Fabian Klonowic in the field of bibliology.

Diagram 4. Objective chronology of Borderlands publications at IBIN SU.
Years 1974–2007

Source: Reports for years 1974–2007 of Library Science and Scientific Information Institute of Silesian University in Katowice

An analysis of objective chronology confirms the domination of history over contemporaneousness in the borderlands research of IBIN SU staff. From among 152 publications only 46 (31 per cent) concern the period of the XX and the beginning XXI Century. Contemporary interests are distinctly featured with author, subject and geographic profile. This research stream is dominated by Zdzisław Gębołyś who from ten or fifteen years has been regularly registering and analyzing the conditions of Polish libraries different types in post-war Lithuania with a particular referral on last fifteen years of the XX Century. A modern dimension may be also found in Danuta Sieradzka publications that take interest in Polish diaspora periodical press including

Borderlands. One can find profiles of XX Century borderlands libraries of authorship of E. Rozycki, J. Reizes-Dzieduszycki and D. Pietruch-Reizes. In Polish culture and history Borderlands are a changing geographical and also spiritual area. Within this dual, enormous area IBIN staff place their research studies subjects. The most often they are individual centers: Vilnius, Lvov, Birze – See Geography of publications. However, it does not do nor scant publications within wider geographic coverage like: Lithuania, Ukraine, and Podolia – see Diagram 4.

It seems that next years will bring considerably deeper and widening interests in Borderlands from the part of IBIN SU staff. Consecutive investigative tours, inde-

pendent and uniddependent publications, international conferences dedicated to Borderlands are scheduled. The tangible proof that these predictions are not groundless is the bibliography of borderlands publications produced by IBIN SU staff, placed in annex. Another proof is inviting IBIN SU people to participate in borderlands conferences and/or in Polish-wide coverage projects, like e.g. Zdzisław Gębołyś involvement in the Polish book collections abroad registration program supported by Polish Ministry of Culture and National Heritage. The Institute is far from the idea of narrowing national local contacts when tending to develop the contacts established

earlier with scientific institutions from Vilnius, Lvov, and Minsk. It is proper to allude at this place to threats and opportunities, using the SWOT nomenclature. The threat is the Russian language skills diminishing every year among young research workers. That is partly compensated with growing English language knowledge, however, it makes difficult an active cooperation with scientific institutions in Russia, Ukraine and Byelorussia. The opportunity seems to be the engagement of students and scientific circles that even in their free time collect books for Polish libraries in Ukraine and Zaolzie showing a vivid practical interest in Borderlands matters.

Annex

LIST OF BORDERLANDS PUBLICATIONS PRODUCED BY THE STAFF OF IBIN SU IN YEARS 1986–2007

1986

1. ŻMIGRODZKI, Zbigniew. Problemy informacji naukowej w „Bibliograficznych ksiąg dwojgu” Joachima Lelewela. Międzynarodowa Sesja Naukowa n. t. „Joachim Lelewel W: *Księgoznawca – bibliotekarz – bibliograf*”, Warszawa, 1986. 16 p.

1988

2. JARCZYKOWA, Mariola. Wydawnicze losy spuścizny literackiej Daniela Naborowskiego. *Studia Bibliologiczne*, t. 2: Bibliofile, bibliotekarze, wydawcy, 1988, p. 119–133.

1989

3. JARCZYKOWA, Mariola. Zabawa z czytelnikiem w wierszach Daniela Naborowskiego.

In *Szkice o dawnej książce i literaturze*. Katowice, 1989, p. 7–25.

4. SITKOWA, Anna. Wizerunek S. F. Kłownowica w „Hekatontas” S. Starowolskiego i jego naukowe oraz literackie reperkusje. In *Szkice o dawnej książce i literaturze*. Katowice, 1989, p. 26–43.

1990

5. SOCHA, Irena. *Czasopisma dla młodzieży, literatura piękna, wychowanie literackie (1918–1939)*. Katowice, 1990. 171 p. ISBN 83-226-0351-7.

1991

6. RÓŻYCKI, Edward. *Z dziejów książki we Lwowie w XVII wieku: studia nad intrologatorst-*

wem i handlem książką. Katowice, 1991. 268 p. ISBN 83-8503-99-02.

1992

7. JARCZYKOWA, Mariola. Książka w kręgu mecenatu Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku. In *Autorów i wydawców dialogi z czytelnikami: Studia historycznoliterackie*. Katowice, 1992, p. 7–31.

8. SITKOWA, Anna. Jan Kochanowski i Sebastian Fabian Klonowic: kilka refleksji w związku z nowym wydaniem „Żalów nagrobnych”. *Studia Bibliologiczne*, t. 5: Informacja naukowa, bibliotekarstwo, zagadnienia wydawnicze, 1992, p. 99–111.

1993

9. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteka Polska w Wilnie. *Bibliotekarz*, 1993, nr. 11, p. 26–27.

10. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteka Szkoły Średniej nr 19 im. W. Syrokomli w Wilnie. *Biblioteka w szkole*, 1993, nr. 6, p. 14–15.

11. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Przyczynek do dziejów polskiej książki na Litwie. *Poradnik Bibliotekarza*, 1993, nr. 11/12, p. 45.

12. JARCZYKOWA, Mariola. „Chwalebna swada” Radziwiłła: motywy pogrzebowe Krzysztofa II. *Studia Bibliologiczne*, t. 7: Historia – biblioteka – silesiaca, 1993, p. 15–28

13. JARCZYKOWA, Mariola. Kultura funeralna kręgu Radziwiłłów birżańskich w świetle kazań pogrzebowych z pierwszej połowy XVII wieku. *Studia Bibliologiczne*, t. 6: Kultura staropolska – regionalia śląskie – szkice i komunikaty. Katowice, 1993, p. 40–51.

14. JAROSZ, Adam, JARCZYKOWA, Mariola. „Kosztowny klejnot straciliśmy w Domie naszym” – śmierć Halszki Radziwiłłówny w świetle korespondencji XVII wieku. In *Necessitas te ars: Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi*. Warszawa, 1993, t. 2, p. 129–133.

1994

15. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteka Szkoły Średniej nr 11 im. Adama Mickiewicza w Wilnie. *Poradnik Bibliotekarza*, 1994, nr. 10, p. 1–5.

16. JARCZYKOWA, Mariola. Literacka rama wydawnicza litewskich kazań pogrzebowych z pierwszej połowy XVII wieku. In *Barokowe przypomnienia i inne szkice historycznoliterackie*. Katowice, 1994, p. 21–42.

17. JARCZYKOWA, Mariola. Problemy autorstwa dokumentów z kancelarii Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku. *Studia Bibliologiczne*, t. 8: Historia – biblioteki – informacja naukowa – papier drukowy, 1994, p. 57–68.

18. JAROSZ Adam, JARCZYKOWA, Mariola. Kondolencyjne listy Janusza II Radziwiłła do matki i siostry z 1626 roku. *Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej*, 1994, nr. 1/2, p. 145–151.

19. JAROSZ, Adam. „Liber amicorum” Andrzeja Lubienieckiego w kręgu myśli i poezji ariańskiej. *Studia Bibliologiczne*, t. 8: Historia – biblioteki – informacja naukowa – papier drukowy, 1994, p. 37–56.

20. PAWŁOWICZOWA, Maria. „Nieznany kraj” Zofii Kossak w służbie integracji zmarłych państwa. In *Książka polska na Śląsku w latach 1922–1945: zarys problematyki*. Katowice, 1994, p. 9–16.

21. RÓŻYCKI, Edward. *Książka polska i księgozbiory we Lwowie w epoce renesansu i baroku*. Wrocław, 1994. 269 p. ISBN 83-0404-220-7.

22. RÓŻYCKI, Edward. Kultura książki we Lwowie w epoce baroku. In *Sztuka XVII wieku w Polsce: materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki*, Kraków, grudzień 1993. Warszawa, 1994, p. 93–101.

23. RÓŻYCKI, Edward. Wspomnienia o profesorze Mieczysławie Gębarowiczu. *Czasopismo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich*, 1994, z. 4, p. 137–165.

24. RÓŻYCKI, Edward. Z dziejów intro-
ligatorstwa w województwie śląskim (1922–
1945). In *Książka polska na Śląsku w latach
1922–1945: zarys problematyki*. Katowice,
1994, p. 235–245.

1995

25. JARCZYKOWA, Mariola. *Książka i
literatura w kręgu Radziwiłłów birzańskich w
pierwszej połowie XVII wieku*. Katowice, 1995.
154 p. ISBN 83-226-1097-1.

26. JARCZYKOWA, Mariola. Radziwiłło-
wie birzańscy i nieświescy wobec książek w
XVI i w pierwszej połowie XVII wieku: za-
rmys problematyki. In *Badania księgozbiorów Ra-
dziwiłłów: materiały międzynarodowej sesji Olsz-
tyzn 6-7 października 1994 r.* Warszawa, 1995,
p. 15–34.

27. JARCZYKOWA, Mariola. Krzysztof II
Radziwiłł (1585–1640) wobec zagadnień dy-
daktycznych i naukowych. *Studia Bibliologiczne*,
t. 9: Prace ofiarowane Adamowi W. Jaroszowi.
Katowice, 1995, p. 136–148.

28. RÓŻYCKI, Edward. Inwentarze rękopi-
śmienne bibliotek oraz inne materiały doty-
czące dziejów polskiej książki na kresach dawnej
Rzeczypospolitej. *Roczniki Biblioteczne*, 1995,
z. 1/2, p. 143–149.

29. RÓŻYCKI, Edward. Księgozbiory i ich
użytkownicy we Lwowie w epoce Renesansu.
In *Lwów: miasto-społeczeństwo-kultura: studia z
dziejów Lwowa*. Kraków, 1995, t. 1, p. 7–19.

1996

30. JARCZYKOWA, Mariola. „Obowiązkowe” i „nadobowiązkowe” lektury Janusza II
Radziwiłła w czasie jego nauki w liceum śluc-
kim i podczas zagranicznych studiów. In *Młody
czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji*.
Katowice, 1996, p. 22–33.

31. RÓŻYCKI, Edward. Inwentarz książek
lwowianina Ludwika Waleriana Alembeka z
1704 roku. *Roczniki Biblioteczne*, 1996, z. 1/2,
p. 109–138.

32. RÓŻYCKI, Edward. Kilka nie zna-
nych dzieł z biblioteki Szymona Szymonowica.
Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej, 1996, nr. 1/2,
p. 77–81.

33. ZAVALNJUK, M. O.; KOPYLOV, O.
A. Starania o otwarcie uniwersytetu państwowe-
go w Kamieńcu Podolskim w 1918 r. Tłum. z
jęz. ukrajin. Edward Różycki. *Studia Historyczne*,
1996, z. 3, p. 341–356.

34. RÓŻYCKI, Edward. Z dziejów bibli-
oteki parafialnej w Drohobyczu. In *Kraków –
Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i
XX w.* Kraków, 1996, p. 90–97.

35. WRÓBEL, Elżbieta; WRÓBEL, Janusz.
Rozproszeni po świecie: obozy i osiedla uchodźców
polskich ze Związku Sowieckiego 1942–1950.
Chicago, 1992. Rec.: SIERADZKA, Danuta. *Pr-
zeгляд Polonijny*, 1996, z. 3, p. 141–144.

1997

36. GEBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteka Szkoły
Średniej im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie.
Studia Bibliologiczne, t. 10, (Katowice), 1997,
p. 158–157.

37. JARCZYKOWA, Mariola. O „cho-
waniu”, „uwożeniu” i „pomknięciu” bibliotek
Radziwiłłów: z problemów ochrony książek w
pierwszej połowie XVII wieku. *Studia Bibliolo-
giczne*, t. 10: Prace ofiarowane Profesorowi Broni-
sławowi Zysce. Katowice, 1997, p. 120–129.

38. OLSZÓWKA, Małgorzata. Książki z
Kresów Wschodnich w Bibliotece Kolegium
Nauczycielskiego w Gliwicach. In *Książka na
Śląsku w latach 1945–1956: zarys problematyki*.
Katowice, 1997, p. 168–179.

39. OLSZÓWKA, Małgorzata. Udział
kobiet z Kresów Wschodnich w powstaniu i
rozwoju szkolnictwa w Gliwicach po 1945 r.
In *Działalność społeczno-narodowa i polityczna
kobiet na Górnym Śląsku w XX wieku*. Opole,
1997, p. 206–211.

40. PAWŁOWICZOWA, Maria. Kresy
Wschodnie i Zachodnie w powstaniu i roz-

woju szkolnictwa w Gliwicach po 1945 r. In *Działalność społeczno-narodowa i polityka kobiet na Górnym Śląsku w XX wieku*. Opole, 1997, p. 212–221.

41. RÓŻYCKI, Edward. Inwentarz księgozbioru mieszczańskiej rodziny ze Lwowa z 1648 r.: przyczynek do historii cen książek. *Roczniki Biblioteczne*, 1997, z. 1/2, p. 153–166.

42. RÓŻYCKI, Edward. W sprawie opracowań księgozbiorów mieszczańskich dawnej Polski. Uwagi metodologiczne na marginesie badań nad kolekcjami lwowskimi. *Studia Bibliologiczne*, t. 10: Prace ofiarowane Profesorowi Bronisławowi Zysce. Katowice, 1997, p. 136–147.

43. RÓŻYCKI, Edward. Z dziejów kultury i książki w Kamieńcu Podolskim w XVI–XVIII w. *Z Badań nad Polskimi Księgozbiorami Historycznymi*. 1997, t. 18, p. 71–83.

44. *Zwyczajna świętość*: Zofia Kossak we wspomnieniach. Wstęp, oprac., wybór tekstów K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice, 1997, 129 p. ISBN 83-90358-98-0.

1998

45. JARCZYKOWA, Mariola. Motyw książki w „Podolance” Michała Dymitra Krajewskiego. In *Opisy bibliotek w polskich utworach literackich*. Kraków, 1998, p. 62–74.

46. JARCZYKOWA, Mariola. *Kultura epistolarna w kręgu Radziwiłłów birżańskich w XVII wieku*. Kielce, 1998. 63 p. ISBN 83-86168-27-7.

47. JARCZYKOWA, Mariola. Czytanie Tassa-Kochanowskiego w kręgu poetów radziwiłłowskich w XVII wieku. In *Z ducha Tassa*. Katowice, 1998, p. 296–309.

48. JARCZYKOWA, Mariola. Sposoby przesyłania korespondencji staropolskiej: funkcjonowanie epistolografii w środowisku Radziwiłłów birżańskich w XVIII wieku. *Studia Bibliologiczne*, t. 11: Z dziejów książek, bibliotek i czytelnictwa na Śląsku: varia. Katowice, 1998, p. 104–114.

49. RÓŻYCKI, Edward. Inwentarz księgarni Andrzeja Dobrzyca we Lwowie z 1674 roku. *Roczniki Biblioteczne*, 1998, p. 63–81.

50. RÓŻYCKI, Edward. W kręgu zainteresowań czytelniczych Ormian lwowskich: szkic do dziejów księgozbiorów XVI–XX wieku. In *Lwów: miasto–społeczeństwo–kultura: studia z dziejów Lwowa*. Kraków, 1998, t. 2, p. 339–353.

51. RÓŻYCKI, Edward. Andrzeja Rymszy przypadki bibliograficzne. *Studia Bibliologiczne*, t. 11: Z dziejów książek, bibliotek i czytelnictwa na Śląsku: varia. Katowice, 1998, p. 115–120.

1999

52. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Czytelnictwo uczniów szkół polskich (klasy XI–XII) na Litwie w świetle badań ankietowych. *Studia Bibliologiczne*, (Katowice), t. 11, 1999, p. 129–143.

53. ŻMIGRODZKI, Zbigniew. Józef Czerni (1915–1999). *Roczniki Biblioteczne*, 1999, p. 153–154.

54. ŻMIGRODZKI, Zbigniew. Józef Czerni (9.VIII.1915–26.III.1999). *Bibliotekarz*, 1999, nr. 10, p. 30–31.

2000

55. JARCZYKOWA, Mariola. „Czarna legenda” Janusza Radziwiłła. In *Czasy potopu szwedzkiego w literaturze polskiej*. Katowice, 2000, p. 21–34.

56. JARCZYKOWA, Mariola. Program nauczania liceum w Słucku: z dziejów szkolnictwa kalwińskiego w XVII wieku. *Studia Bibliologiczne*, t. 12: Prace poświęcone pamięci Profesora Jerzego Ratajewskiego. Katowice, 2000, p. 117–128.

57. RÓŻYCKI, Edward. Biblioteki na Podolu w XVI–XX wieku: wybrane zagadnienia z dziejów polskiej kultury książki. *Studia Bibliologiczne*, t. 12: Prace poświęcone pamięci Profesora Jerzego Ratajewskiego. Katowice, 2000, p. 45–67.

58. RÓŻYCKI, Edward. Książka w środowisku Ormian lwowskich w XVI–XVII wieku. *Roczniki Biblioteczne*, 2000, p. 217–245.

59. RÓŻYCKI, Edward. Zainteresowanie literaturą we Lwowie w latach 1551–1700 w świetle mieszczkańskich inwentarzy bibliotecznych. In *Czasy potopu szwedzkiego w literaturze polskiej*. Katowice, 2000, p. 191–201.

60. RÓŻYCKI, Edward. Mościcki Jakub. In *Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII wieku*. Wrocław, 1959, t. 1: Małopolska. Cz. 2: Wiek XVII–XVIII, t. 2: L–Ż: Drukarnie żydowskie. Red. Jan Pirożyński. Kraków, 2000, p. 441–444.

2001

61. GWIOŹDZIK, Jolanta. *Biblioteka panien benedyktynek łacińskich we Lwowie (XVI–XVIII wiek)*. Katowice, 2001. 200 p. ISBN 83-226-61139-0.

62. GWIOŹDZIK, Jolanta. Dzieje księgozbioru słonimskich benedyktynek w okresie staropolskim. *Nowa Biblioteka*, 2001, nr. 1, p. 28–37.

63. GWIOŹDZIK, Jolanta. Kultura książki w kręgu lwowskich benedyktynek w okresie józefinizmu. In *Czasy Kościuszki i Napoleona: Jan Lubicz-Pachoński jako badacz epoki*. Katowice, 2001, p. 375–394.

64. GWIOŹDZIK, Jolanta. Stare druki proveniencji lwowskich benedyktynek w zbiorach Biblioteki Naukowej Ukrainńskiej Akademii Nauk im. W. Stefanyka we Lwowie. In *Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Kraków, 2001, t. 5, p. 73–88.

65. JARCZYKOWA, Mariola. Biblioteczka podróżna Janusza II Radziwiłła (1612–1655). *Studia Bibliologiczne*, t. 13: Biblioteki – prasa – silesiaka. Katowice, 2001, p. 34–45.

66. JARCZYKOWA, Mariola. Obraz zaślubin Radziwiłłów birzańskich w korespondencji i w literaturze okolicznościowej w [pierwszej] I połowie XVII wieku. In *Sarmackie theatrum*.

T. 2: Idee i rzeczywistość. Katowice, 2001, p. 151–162.

67. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. Biblioteki w działalności polskich towarzystw młodzieży akademickiej we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej. In *Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Kraków, 2001, t. 5, p. 225–238.

68. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. Początki działalności Czytelni Akademickiej we Lwowie w latach 1866–1976. *Roczniki Biblioteczne*, 2001, z. 45, p. 199–214.

69. RÓŻYCKI Edward. W kręgu mecenatu i działalności kulturalnej Rady Miasta Lwowa w XVI i XVII wieku. In *Sarmackie theatrum*. T. 1: Wartości i słowa. Katowice, 2001, p. 115–124.

70. RÓŻYCKI, Edward. *Alembekowie i ich księgozbiory: z dziejów kultury umysłowej mieszczaństwa lwowskiego okresu renesansu i baroku*. Katowice, 2001. 194 p. ISBN 83-226-1097-1.

2002

71. GEBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteka szkoły średniej w Mickunach (Republika Litwy) w latach 1990–1999. *Studia bibliologiczne*, t. 14, 2002, p. 87–102.

72. GWIOŹDZIK, Jolanta. Książka w życiu ksieni Magdaleny Doroty Daniłowiczówny (ok. 1607–1687) i lwowskich benedyktynek. *Studia bibliologiczne*, t. 14, 2002, p. 19–34.

73. GWIOŹDZIK, Jolanta. Sobranie knig benediktinok w Slonime (XVII–XIX ww.). In *Bjełoruskiej sbornik: statji i materialy po istorii i kulturje Belorussi*. Sankt Petersburg, 2002, t. 2, p. 56–63.

74. GWIOŹDZIK, Jolanta. Staropolskie biblioteki klasztorów żeńskich na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej. In *Materiały drugich knigaznaučych čytanniauw: kniżnaja kultura i Rečy Paspalitaj*. Mińsk, 2002, p. 124–136.

75. JARCZYKOWA, Mariola. Anna Kiszczanka Radziwiłłówna w świetle wierszy ilościowościowych i korespondencji. In *Dzieło literackie i książka w kulturze: studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej*. Katowice, 2002, p. 95–103.

76. JARCZYKOWA, Mariola. Kancelaria Radziwiłłów birzańskich w świetle listów Piotra Kochlewskiego. *Studia Bibliologiczne*, t. 14, 2002, p. 9–18.

77. JARCZYKOWA, Mariola. Przedmowa w drukach z lubczańskiej oficyny Kmitów. In *Przedmowa w książce dawnej i współczesnej*. Katowice, 2002, p. 87–101.

78. JARCZYKOWA, Mariola. Wokół dydakcji Radziwiłłowskich z XVII wieku. *Prace Komisji Naukowych*, 2002, nr. 26, p. 22–24.

79. PYTŁOS, Barbara. „Córa Sienkiewicza” czy „Alicja w krainie czarów”: z dziejów recepcji twórczości Zofii Kossak. Katowice, 2002. 218 p. ISBN 83-226-111-88.

80. PYTŁOS, Barbara. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919: Z. Kossak jako dokument niszczenia księgozbiorów domowych na Wołyniu. In *Kultura książki ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski (XVI–XX wiek)*. Katowice, 2002, p. 216–225.

81. RÓŻYCKI, Edward. Księgozbiory patrycjatu lwowskiego XVII w. In *Materyjały drugich kongresów naukowych o kulturze książki: zjazd naukowy w Warszawie 2002*. Warszawa, 2002, p. 170–178.

82. SITKOWA, Anna. S. F. Klonowicz jako „bibliograf” J. Wereszczyńskiego. *Prace Komisji Naukowych*, 2002, nr. 26, p. 32–34.

2003

83. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Polskie biblioteki szkolne na Litwie na przełomie tysiącleci. In *Národnostni menšiny na prelomu tisícletí: sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 12. a 13. listopadu 2002 ve Slezskom us-*

tavu Slezského zemského muzea v Opavě. Opava, 2003, p. 181–195.

84. GWIOŹDZIK, Jolanta. Z dziejów biblioteki benedyktynek ormiańskich we Lwowie. In *Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Kraków, 2003, t. 6, cz. 1, p. 199–211.

85. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. Spełniony sen AK-owca: profesor Zbigniew Jerzy Nowak w partyzantce. *Śląsk*, 2003, nr. 7, p. 42–45.

86. JARCZYKOWA, Mariola. Krzysztof Radziwiłł (1585–1640) w korespondencji Piotra Kochlewskiego. In *Radziwiłłowie: obrazy literackie, biografie, świadectwa historyczne*. Lublin, 2003, p. 69–80.

87. KALCZYŃSKA, Maria. Współczesne zbiorowości polonijne w kontekście badań nad pracownikami polskiej książki i prasy w Niemczech. In *Z dziejów Polski i emigracji*. Gorzów Wlkp., 2003, p. 419–426.

88. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. Działalność wydawnicza Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej. In *Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Kraków, 2003, t. 6, cz. 1, p. 61–70.

89. SIERADZKA, Danuta. Polonica prasowe w Internecie (na przykładzie Europy). In *Z dziejów prasy harcerskiej w kraju i na obczyźnie*. Gorzów Wlkp., 2003, p. 335–342.

2004

90. GĘBOŁYŚ, Zdzisław; DZILBO, Jan. Media drukowane i elektroniczne w polskich rodzinach mieszanych na Wileńszczyźnie. In *Socialne a narodnostne smisene rodina v českých zemích a ve Střední Evropě od druhé polovi 19. století do současnosti*. Opava, 2004, p. 231–249.

91. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Czasopisma polskie z krajów Europy Wschodniej (byłych republik ZSRR) w bibliotekach polskich. In *Regio-*

nalne i lokalne media w społeczeństwie wielokulturowym. Opole, 2004, p. 117–134.

92. GWIOŹDZIK, Jolanta. Dzieje księgozbioru Panien Cysterek z Kimbarówki. In *Cysterki w dziejach i kulturze ziem polskich, dawnej Rzeczypospolite i Europy Środkowej*. Poznań, 2004, p. 908–936.

93. GWIOŹDZIK, Jolanta. Dzieje księgozbiorów żeńskich klasztorów kontemplacyjnych wschodnich ziem dawnej Rzeczypospolitej w XIX wieku. In *Kultura książki ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski (XVI–XX w.)*: paralele i różnice. Katowice, 2004, p. 444–456.

94. GWIOŹDZIK, Jolanta. Prawe zwierciadło doskonałości. O związkach lwowskich panien benedyktynek z lubelskim drukarstwem w XVII w. In *Lublin a książka*. Lublin, 2004, p. 103–113.

95. GWIOŹDZIK, Jolanta. Z działalności edytorskiej benedyktynek kongregacji chełmińskiej (XVI–XVIII w.). *Zeszyty Lubińskie*, 2004, z. 8, p. 57–74.

96. GWIOŹDZIK, Jolanta: *Księgozbiór benedyktynek lwowskich klasztoru pw. Wszystkich Świętych*: katalog starych druków. Katowice, 2004. 380 s. ISBN 83-878-496-93.

97. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. Profesor Zbigniew Jerzy Nowak i sprawy śląskie. In *Warsztat badawczy Profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka*: charakterystyki, wspomnienia, bibliografia. Katowice, 2004, p. 64–73.

98. JARCZYKOWA, Mariola. Druki funeralne poświęcone Januszowi I Radziwiłłowi. In *Kultura książki ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski*. Katowice, 2004. p. 149–160.

99. JARCZYKOWA, Mariola. O „budowaniu” bibliotecznym w rezydencjach Radziwiłłów birzańskich i nieswieskich w XVII wieku. In *W kręgu książki, biblioteki i informacji naukowe*. Katowice, 2004, p. 225–234.

100. KALCZYŃSKA, Maria; SIERADZKA, Danuta. Aleksander Chodźko (1804–1891)

polski uczony we Francji: w dwusetną rocznicę urodzin. In *Polacy we Francji: historia i współczesność: materiały VIII Międzynarodowego Sympozjum Biografistyki Polonijnej*, Stella-Plage, Vaudricourt, 2–3 października 2004. Warszawa, 2004, p. 57–61.

101. Kultura ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski: XVI–XX wiek: paralele i różnice. Red. naukowa Jolanta Gwioździk i Edward Różycki. Katowice, 2004. 511 p. ISBN 83-226-1355-5.

102. PIETRUCH-REIZES, Diana. Biblioteka Wydziału Krajowego we Lwowie 1861–1914. In *Kultura ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski: XVI–XX wiek: paralele i różnice*. Katowice, 2004, p. 373–383.

103. PIETRUCH-REIZES, Diana. Oswald M. Balzer w kulturze naukowej Lwowa. Z działalności w Towarzystwie dla Popierania Nauki Polskiej i Towarzystwie Naukowym we Lwowie w latach 1901–1932. In *Przestrzeń informacji i komunikacji społecznej*. Kraków, 2004, p. 382–387.

104. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. Biblioteka Dzieduszyckich we Lwowie. In *Przestrzeń informacji i komunikacji społecznej*. Kraków, 2004, p. 388–391.

105. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. Działalność kulturalna i naukowa Czytelnicy Akademickiej we Lwowie w latach 1867–1877. In *Kultura ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski: XVI–XX wiek: paralele i różnice*. Katowice, 2004, p. 305–315.

106. RÓŻYCKI, Edward. Problematyka książki w wielonarodowościowym Lwowie w okresie renesansu i baroku. In *Kultura ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski: XVI–XX wiek: paralele i różnice*. Katowice, 2004, p. 58–69.

107. RÓŻYCKI, Edward. Źródła do dziejów książki we Lwowie w pierwszej połowie XVIII wieku. In *Do dzeherel Zbiornik naukovikh prac na poshanu Olega Kupchinskogo z nagoni jogo 70 richchja*. L'viv, 2004, t. 1, p. 821–839.

108. SIERADZKA, Danuta. Archiwa instytucji polonijnych na stronach www. In *Historia i archiwistyka: studia z dziejów Polski, Polonii i archiwistyki: księga dedykowana księdzu doktorowi Romanowi Nirowi*. Gorzów Wlkp., 2004, p. 519–527.

109. SIERADZKA, Danuta. Biblioteki polonijne na obczyźnie na łamach „Biuletynu Stowarzyszenia Wspólnota Polska”. In *Nadzieje, złudzenia, rzeczywistość: studia z historii Polski XX wieku: księga dedykowana profesorowi Tadeuszowi Wyrwie*. Gorzów Wlkp., 2004, p. 417–421.

110. SIERADZKA, Danuta. Polonijne pisma w Internecie (na przykładzie Europy). *Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej*, 2004, nr. 1, p. 47–51.

111. SIERADZKA, Danuta. Polskie gazety i czasopisma na dawnych Kresach Wschodnich (1989–2001). In *Kultura ziem wschodniego i południowego pogranicza Polski: XVI–XX wiek: paralele i różnice*. Katowice, 2004, p. 269–281.

112. SITKOWA, Anna. O literackiej współpracy J. Wereszczyńskiego i S. F. Klonowica. In *Lublin a książka*. Lublin, 2004, p. 161–173.

2005

113. GĘBOŁYŚ, Zdzisław; WARŻAGOLIS, Elżbieta. Biblioteka miejscem komunikacji, integracji i budowania tolerancji (na przykładzie bibliotek polskich w Wilnie). In *Migrace – Tolerance – Integrace*. Opava, 2005, p. 252–266.

114. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Spotkanie po latach (Biblioteka ZPL w Wilnie). *Bibliotekarz*, 2005, nr. 1, p. 24–25.

115. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Święto polskiej książki? (Kiermasz książki polskiej w Domu Kultury Polskiej w Wilnie) *Wydawca*, 2005, nr. 3, p. 17–18.

116. GONDEK, Elżbieta. *Józefa Andrzeja Załuskiego dzieło bibliograficzne i bibliofilskie*. Katowice, 2005, 63 p. ISBN 838719-09-3.

117. GWIOŹDZIK, Jolanta; PIETRZKIEWICZ, Iwona. Rola zakonów katolickich w społeczeństwie dawnego Lwowa. In *Dziedzictwo polsko-ukraińskie*. Olsztyn, 2005, p. 146–154.

118. GWIOŹDZIK, Jolanta. Księgozbiór lwowskich karmelitanek bosych w XVIII wieku. In *Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Kraków, 2005, t. 7, p. 44–56.

119. GWIOŹDZIK, Jolanta. Kult św. Fortunata w klasztorze lwowskich benedyktynek. *Studia bibliologiczne*, t. 15, 2005, p. 232–249.

120. GWIOŹDZIK, Jolanta. Losy lwowskich klasztorów żeńskich w okresie józefinizmu. In *Klasztor w państwie średniowiecznym i nowożytnym*. Wrocław, 2005, p. 289–312.

121. GWIOŹDZIK, Jolanta. Religijność benedyktynek ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej (XVI–XVIII w.). In *Religijność na polskich pograniczach w XVI–XVIII wieku*. Zielona Góra, 2005, p. 239–258.

122. GWIOŹDZIK, Jolanta. Wileńskie mniszki w kręgu kultury słowa w dobie staropolskiej. In *Kultura i języki Wielkiego Księstwa Litewskiego*. Kraków, 2004, p. 259–276.

123. GWIOŹDZIK, Jolanta. Zakonnice a książki. Księgozbiór mińskich benedyktynek. In *Zdabytki. Dokumental’jja pomniki na Belarusi*. Vyp. 7: materijaly Knigaznauchych chytannjau Kniga Belarusi. Povjaz’ chazou. (Minsk, 116–17 verasnja 2003 g.). Minsk, 2005, p. 25–42.

124. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. Przypomnienie Zofii Rogożówny i „Dziecinne go dworu”. In *Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika*. Katowice, 2005, p. 112–125.

125. JARCZYKOWA, Mariola. Piotr Kochlewski w drukach siedemnastowiecznych. *Studia bibliologiczne*, t. 15, 2005, p. 262–276.

126. KALCZYŃSKA, Maria. Ksiądz Witold Kowalów – niezłomny „gazda” diecezji łuckiej, proboszcz z Ostroga na Ukrainie, naukowiec i historyk. In *Podhalanie w świecie: historia i współczesność*. Kraków, 2005, p. 88–96.

127. KALCZYŃSKA, Maria: Studenci i pracownicy Instytutu jako organizatorzy polskich bibliotek za granicą. *Gazeta Uniwersytecka*. Dodatek specjalny, 2005, [nr. 4] kwiecień, p. 8–9.

128. REIZES-DZIEDUSZYCKI, Jerzy. *Książka i biblioteka w działalności polskich towarzystw naukowych młodzieży akademickiej*. Katowice, 2005, 235 p. ISBN 83-226-1444-89.

129. RÓŻYCKI, Edward. Księgozbiory szlachty na południowo-wschodnich ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Kartki z dziejów. In *Encyklopedia Lwiv'skoho Uniwersytetu*. Lwiv, 2005, p. 68–69.

130. RÓŻYCKI, Edward. Książka polska i zachodnioeuropejska w miastach województwa ruskiego i białego w XVI–XVIII wieku ze szczególnym uwzględnieniem Sambora. *Roczniki Biblioteczne*, 2005, nr. 49, p. 359–373.

131. RÓŻYCKI, Edward. Księgozbiory szlachty na południowo-wschodnich ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Kartki z dziejów. In *Z badań nad polskimi księgozbioremami historycznymi*. Warszawa, 2005, p. 53–61.

2006

132. BAJOR, Agnieszka. Książka i biblioteka klasztorna w Wielkim Księstwie Litewskim metody i zagadnienia badawcze. Przegląd. In *Wspólnota pamięci: studia z dziejów kultury ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*. Katowice, 2006, p. 197–214.

133. GĘBOŁYŚ, Zdzisław, WARŻAGOLIS, Elżbieta. Biblioteka miejscem komunikacji, integracji i budowania tolerancji (na przykładzie bibliotek publicznych w Wilnie). In *Migrace – Tolerance – Integracje*. Opava, 2006, p. 346–359.

134. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Mediateka Instytutu Polskiego w Wilnie. *Bibliotekarz*, 2006, nr. 2, p. 13–17.

135. GWIOŹDZIK, Jolanta. Przekaz wizualny w staropolskiej komunikacji społecznej lwowskich benedyktynek: Zarys problematyki. In *Wspólnota pamięci: szkice z dziejów kultury ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*. Katowice, 2006, p. 307–322.

136. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. „Ja” arystokratyczne Karoliny Lanckorońskiej. In *Świat przez pryzmat JA: teorie i autobiograficzne rekonesanse*. Katowice, 2006, p. 59–68.

137. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. Obraz dwóch totalitaryzmów we „Wspomnieniach wojennych” Karoliny Lanckorońskiej. In *Obraz minulości v současné česke a polské literatuře. Obraz przeszłości we współczesnej literaturze czeskiej i polskiej*. Katowice, 2006, p. 244–251.

138. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Krystyna. *Zbigniew Jerzy Nowak*. Katowice, 2006. 103 p. ISBN 83-226-1544-2.

139. JARCZYKOWA, Mariola. Służba u Radziwiłłów birzańskich w świetle wypowiedzi nadwornych poetów z pierwszej połowy XVII wieku. In *Wspólnota pamięci: studia z dziejów kultury ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*. Katowice, 2006, p. 387–396.

140. JARCZYKOWA, Mariola. Wokół dedykacji Radziwiłłowskich z XVII wieku. In *Dedykacje w książce dawnej i współczesnej*. Katowice, 2006, p. 21–33.

141. JARCZYKOWA, Mariola. Zabawy literackie Piotra Kochlewskiego. In *Sarmackie theatrum*. Katowice, 2006, t. 3, p. 22–44.

142. JARCZYKOWA, Mariola. „Papirowe materie” Piotra Kochlewskiego: o działalności pisarskiej sekretarza Radziwiłłów birzańskich w pierwszej połowie XVII wieku. Katowice, 2006, 256 p. ISBN: 83-226-1541-8.

143. RÓŻYCKI, Edward. Biblioteki w Kamieńcu Podolskim w XVIII–XIX wieku. In *Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Miscellanea*. Kalisz, 2006, p. 43–49.

144. RÓŻYCKI, Edward. Zainteresowanie piśmiennictwem włoskich autorów we Lwowie w XVI–XVII wieku w świetle mieszczkańskich inwentarzy bibliotecznych (1550–1700). In *Wspólnota pamięci: studia z dziejów kultury ziem wschodnich Rzeczypospolitej*. Katowice, 2006, p. 145–157.

145. SITKOWA, Anna. S. F. Klonowic jako „bibliograf” J. Wereszczyńskiego w dedykacji do „Reguły” benedyktyńskiej. In *Dedycje w książce dawnej i współczesnej*. Katowice, 2006, p. 11–20.

146. *Wspólnota pamięci: studia z dziejów kultury ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*. Red. J. Gwóźdź, J. Malicki. Katowice, 2006, 502 p. ISBN 83-60209-01-4.

2007

147. *Biblioteki polskie za granicą: przeszłość i współczesność*. Red. Maria Kalczyńska, Danuta Sieradzka. Katowice, 2007. 194 p. ISBN 978-83-226-1661-1.

148. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Mediateka Instytutu Polskiego w Wilnie. In *Biblioteki polskie za granicą: przeszłość i współczesność*. Red. Ma-

ria Kalczyńska, Danuta Sieradzka. Katowice, 2007, p. 157–170.

149. GĘBOŁYŚ, Zdzisław. Biblioteki polskie na Litwie. In *Elektroniczna Biblioteka* [Interactive]. Materiały konferencyjne, 2007, nr. 17 [accessed 13 Februar]. Access through Internet <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat17/gebolys.php>. ISBN 83-921757-7-8.

150. GWIOŹDZIK, Jolanta. Zakonne Wilno. Klasztory żeńskie. Teksty – książki – biblioteki. In *Acta Historica Universitatis Klaipedensis*, t. 14: Baltijos Regiono istorija ir kultūra: Lietuva ir Lenkija: socialinė istorija, kultūrologija. Klaipėda, 2007, p. 195–206.

151. GWIOŹDZIK, Jolanta. Potoccy w kręgu lwowskich benedyktynek łacińskich doby staropolskiej In *Ród Potockich w odmęcie historii (XVII–XX w.)*. Katowice, 2007, p. 315–325.

152. RÓŻYCKI, Edward. Księgozbiór Joachima Potockiego – generała lejtnanta i komendanta twierdz podolskich i ukraińskich w świetle inwentarza z 1765 roku. In *Ród Potockich w odmęcie historii (XVII–XIX wieku)*. Katowice, 2007, p. 453–562.

SILEZIJOS UNIVERSITETO KATOVICUOSE BIBLIOTEKININKYSTĖS
IR INFORMACIJOS MOKSLŲ INSTITUTO DARBUOTOJŲ
PUBLIKACIJOS KULTŪRŲ PARIBIO TEMA:
MOKSLINĖS IR PEDAGOGINĖS VEIKLOS PAGRINDU

ZDZISŁAW GĘBOŁYŚ

Santrauka

Zdzisławas Gębołyśas aptaria kultūrų paribio temą Silezijos universiteto Katovicuose Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų instituto mokslininkų leidybinėje veikloje 1974–2007 metais. Jis surinko visas publikacijas, pasirodžiusias Lenkijoje ir užsienyje. Šis darbas – tai daugiau negu tradicinė literatūros apžvalga, pristatanti mokslinio tyrimo būklę. Surinkta bibliografinė medžiaga yra susisteminta ir aprašyta pagal formalius (data, leidimo vieta, autorius) ir dalykinius (tema, aprėptis) požymius. Iš viso pateikiamos 152 publikacijos: 13 knygų, 4 kolektyviniai darbai, 133 straipsniai ir 1 recenzija. Produktiviausi autoriai yra Mariola Jarczyk, Edwardas Różycki, Jolanta Gwioździk ir Zdzisławas Gębołyśas. Publikacijas kultūrų paribio tema apibūdina platus dalykų, chronologijos ir teritorijos mastas. Būtinai reikia atsižvelgti į atstumą tarp Katovicų ir tiriamo regiono, taip pat tai, kad ligi šiol moksliniai tyrimai buvo vykdomi remiantis tik asmeniniais ryšiais surinkta medžiaga. Labiausiai mokslininkus domina senosios Lenkijos laikotarpis (XVI–XVIII a.) ir dabartiniai laikai. Išana-

lizavus publikacijas aprašomų teritorijų atžvilgiu, matyti, kad daugiausia dėmesio skiriama Lietuvai ir Ukrainai. Mokslinių tyrimų turinys apima knygos kultūrą, asmeninių kolekcijų istoriją, bibliotekininkų ir bibliofilų asmenybes. Kai kuriais atvejais autoriai cikliškai tyrinėjo objektus: Biržų Radvilų šeimos aplinkos knygos kultūrą (M. Jarczyk), Rytų vienuolynų bibliotekas (J. Gwioździk), lenkiškas bibliotekas Lietuvoje (Z. Gębołyśas), Lvovo diduomenės knygų rinkinius (E. Różycki). Šalia bibliografinės analizės pateikiama trumpa istorinė apybraiža apie Instituto pedagoginę ir mokslinę veiklą nuo jo įkūrimo 1974 m. Ligi šiol apie 1000 studentų įgijo magistro ir daugiau kaip 10 – daktaro laipsnį. Augančią bibliotekininkystės svarbą Katovicuose liudija ne tik Instituto studentų priėmimas į doktorantūros programą ir pateikta paraiška pradėti podoktorantūros programą. Toliau vis labiau plėtojamas tarptautinis bendradarbiavimas, įskaitant dalyvavimą ERASMUS/LIFE – mokymosi visą gyvenimą – programoje.

Visi šie faktai leidžia optimistiškai vertinti kultūrų sąveikos tyrimų raidą Silezijos universiteto Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institute.

Įteikta 2008 m. vasario mėn.